

MÕNISTE VALLAVOLIKOGU 6. APRILLI 2011 ISTUNGI KOKKUVÕTE

Vallavanem Merlika Niidumaa rääkis volikogu istungil Mõniste sotsiaal- ja tervishoiukeskuse ehitusest, Mõniste, Saru ja Kuutsi veeprojektide projekteerimisest ja ehitamisega seonduvast, selle aasta hajaasustuse veeprogrammi rahastamisest, vallaeelarve seisust ja Võrumaa Omavalitsuste Liidu juhatuses käsitletud teemadest.

Volikogu kuulus vallavanem Merlika Niidumaa ettekannet "Võrumaa Teatajas" ilmunud korruptsioonisüüdistuse artikli teemadel. Volikogu istungi päevakorrast jäeti välja Mõniste vallas Metsavenna, Laane, Saeveski ja Veski maaüksuste detailplaneeringu kehtestamise otsuse eelnõu arutamine. See eelnõu võetakse järgmise istungi päevakorda.

Volikogus vastu võetud otsused ja määrused:

- Mõniste Kooli kui koolieelse lasteasutuse teeninduspiirkonnaks kinnitati Mõniste valla haldusterritoorium
- Võeti vastu Mõniste Rahvamaja uus põhimäärus.
- Algatati Mõniste valla arengukava 2012-2019 ja tegevuskava 2012-2015 koostamine. Esimene töörühmade koosolek toimub 18. aprillil.

-Avaliku suulise enampakkumise korras otsustati müüa vallale kuuluv buss Renault Master, mille registreerimismärk 151SKY, ehitusaasta 2001, istekohti koos juhiga on 16. Alghind 5999€, tagatisraha 599,9€ ja osavõtutasu 30€.

-Avaliku suulise enampakkumise korras otsustati müüa Mõniste vallale kuuluv Tartu Maakohtu kinnistusosakonna Võru jaoskonna registriosa nr 2997241 sisse kantud kinnistu (katastritunnus 49301:003:0217, asukoht Võru maakond Mõniste vald Kuutsi küla Magasiada, pindala 460 m², sihtotstarve tootmismaa 100%). Alghind 399€, tagatisraha 39,9€, osavõtutasu 20€.

Eve Mändmaa
Vallasekretär

VALLAVANEM MERLIKA NIIDUMAA KOMMENTAAR VÕRUMAA TEATAJAS ILMUNUD ARTIKLILE

Viimastel nädalatel on ajalehes Võrumaa Teataja ilmunud mitmeid artikleid, milles on kirjutatud Mõniste sotsiaal- ja tervishoiukeskuse riigihankest ja hanke võitnud ettevõttega OÜ Selista Ehitus sõlmitud lepingust. Ilmunud artiklites on ajakirjanikud esitanud nii valeandmeid, faktivigu kui süüdistusi Mõniste vallavanema ja vallavalitsuse tegevuse kohta. Ajalehe toimetuse on jätnud kasutamata võimaluse andmeid avalikest allikatest kontrollida ja ei ole esitanud faktide kontrollimiseks küsimusi vallavanemale ega vallavalitsusele ning ei ole küsinud näha ühtki asjasse puutuvat dokumenti. Artiklites on püütud jätta muljet justkui volikogu poleks asjade käiguga kursis. Soovin Teile asjade käiku selgitada ja esitan siinkohal õiged andmed.

Mõniste vald on juba aastaid teinud jõupingutusi, et ehitada sobiv ja vallaelanike jaoks hädavajalik hoone perearstikeskuse, raamatukogu, sotsiaal- ja hooldusteenusteks mõeldud ruumidele. Tegime projektiga alguse juba 2007. aastal, kui asusime hoonet projekteerima ja esitasime rahastamiseks eelataotluse nn KOIT-kavasse. Maakondliku komisjoni ettepaneku alusel kinnitas Vabariigi Valitsus Mõniste valla projekti toetatavate projektide nimekirja.

2008. aasta lõpuks olid projekti ettevalmistustööd nii kaugel, et saime välja kuulutada riigihanke Mõniste sotsiaal- ja tervishoiukeskuse rekonstrueerimiseks. Riigihanke ehitaja leidmiseks kuulutas vallavalitsus välja 18. detsembril 2008. Tegemist oli väljakuulutamise läbirääkimistega hankemenetlusega. See menetlus tähendab seda, et need ettevõtted, kes soovisid oma hinnapakumist esitada pidid kõigepealt esitada vallale dokumendid mis tõendasid nende kvalifikatsiooni ja vastavust valla poolt esitatud nõuetele. Dokumentide esitamise tähtaeg oli 12. jaanuar 2009. Üheks esitatavaks dokumendiks riigihangete seaduse alusel oli ka Maksu- ja Tolliameti tõend riiklike maksude tasumise kohta. OÜ Selista Ehitus esitatud tõendi alusel tal maksuvõlad 8. jaanuari 2009 seisuga puudusid ja ka muude esitatud dokumentide alusel vastas ta riigihankes osalemise nõuetele. Seega võis Selista Ehitus, samamoodi nagu teisedki ettevõtted, esitada hinnapakumise.

Hinnapakumise esitas kaheksa ettevõtet, kelle hulgas valis valla riigihanke komisjon välja OÜ Selista Ehituse. Hanke tingimuseks oli, et hanke võidab madalaima hinna pakkunud ettevõte. Hinnapakumised esitati kinnistes ümbrikutes ja avati riigihanke komisjoni poolt kõik ühel ajal. See, et hanke võitjaks osutus OÜ Selista Ehitus oli tingitud sellest, et Selista Ehituse pakkumine oli vallale rahaliselt kõige soodsam. Hanke võitja otsustati 17. märtsil 2009. Komisjoni otsuse vaidlustas Riigihangete Ameti Vaidlustuskomisjoni teine pakkuja, AS Eviko, kes oli pettunud, et ise hanget ei võitnud, ja esitas tõendina AS Krediidinfo internetilehel kätesaadava maksehäirete raporti selle kohta, et OÜ Selista Ehitus on olnud maksud tasumata. Riigihangete Amet jättis AS-i Eviko vaidlustuse rahuldamata, kuna usaldusväärset infot maksude maksmise kohta saab anda vaid Maksu- ja Tolliamet. Mõniste valla riigihanke komisjon usaldas samuti info allikana Maksu- ja Tolliametit, kellelt küsiti ka täiendavat infot, kuid nende esitatud dokumentatsioon OÜ Selista Ehitus maksuvõlg puudus. Selle info põhjal sõlmis Mõniste Vallavalitsus hanke võitjaga lepingu ning asus täiesti õiguspäraselt tellima vajalikke ehitustöid. OÜ Selista Ehitus asus objektile tööle 2009. aasta juulis.

Vaidlus hanke võitnud ettevõtte maksuvõlgnevuste üle jõudis Tartu Halduskohusse. Halduskohus jättis valla poolt sõlmitud lepingu tühistamata ja AS Eviko kaebuse rahuldamata. AS Eviko pöördus seepeale kaebusega edasi Tartu Ringkonnakohusse. Ka ringkonnakohus ei rahuldanud kaebust ja kinnitas sellega, et vald oli õigesti toiminud.

Seega oli Mõniste Vallavalitsuse poolt lepingu sõlmimisele eelnenud riigihange seaduslikult läbi viidud ja OÜ-ga Selista Ehitus sõlmitud leping kehtiv.

Ometi oli hanke läbirääkimiste protsessis ilmnunud muid puudusi, mille tõttu EAS ehitustöid enam abikõlblikuks ei pidanud. EAS heitis valla riigihanke komisjonile ette, et läbirääkimisi on pakkujatega peetud lisaks tehnilistele küsimustele ka hinna üle. Seepärast peatasime kaks kuud pärast tööde algust lepingu täitmise. Tehtud tööde eest tasusime OÜ-le Selista Ehitus kokku ligi 438 000 krooni, mitte 853 576, 48 krooni nagu Võrumaa Teatajas väidetud. OÜ-le Selista Ehitus makstud raha ei lüüdnud raisku, vaid selle raha eest lammutati vana hoone, utiliseeriti ehituspraht ning purustati kivist hooneosa. Need olid vajalikud ettevalmistustööd, mis on nüüd tehtud.

Lisaks OÜ-le Selista Ehitus makstud tööde eest on selle projektiga seonduvalt tehtud veel kulutusi kokku üle 610 000 krooni. Selle sees on projekteerimistasud, elektrivõimsuse tõstmise, hoone ekspertiisi ja omanikujärelevalve tasu ning need olid abikõlblikud tööd, mille eest on EAS omapoolse toetuse, üle 505 000 krooni, Mõniste vallale juba üle kandnud.

Esitasime EAS-le uue eelarve, millest olid välja võetud juba objektile teostatud tööde kulud. EAS-i juhatuse tegi 2010. aasta juulis uue otsuse projekt rahastada.

Vald vajab aga jätkuvalt sotsiaalteenuseid koondavat hoonet. Viisime läbi 2011. aasta alguses uue hanke, mille võitis AS Semuehitus. 18. märtsil 2011 sõlmisime lepingu ja loodame, et aasta lõpuks on hoone valmis. Sellest, mis sotsiaal- ja tervishoiukeskuse hoonesse on planeeritud, kui palju kasu sellest valla arengule tuleb ja missuguseid tulusid ning kulusid selle asutuse loomine vallale kaasa toob, kirjutatakse pikemalt järgmises infolehes.

Alusetute kahtluste tõrjumiseks olen esitanud Lõuna Ringkonnaprokuratuurile avalduse kontrollida Võrumaa Teatajas mulle ja Mõniste Vallavalitsusele esitatud alusetuid korruptsioonisüüdistusi. Võrumaa Teatajas ilmunud laimavate, solvavate ja nii minu kui Mõniste valla mainet kahjustavate artiklite kohta olen esitanud kaebuse Pressinõukogule. Olen valmis igati tegema koostööd nii uurimisasutustele kui ka ajakirjandusega, et tööde jalule seada. Samuti olen valmis vastama valla elanike küsimustele, kui Teil peaks neid tekkima.

Merlika Niidumaa
Mõniste vallavanem

KES ON MÕNISTE VALLAS OTSUSTAJAD?

Ei mäletagi millal viimati valla lehes oma mõtteid avaldasin, kuid viimasel ajal „Võrumaa Teatajas” avaldatud artiklid meie valla kohta ja sellega kaasnenud netikommentaariid kohustavad mind kui volikogu esimeest selgitama ja avalikult valla inimestele välja ütleva seisukohti küsimustes või kahtlustes, mis meie inimestes võivad tekkinud olla.

Alustan sellest, et vastupidiselt levivatele kuuldustele ei saa keegi valda juhtivatest inimestest teha ainuisikuliselt otsuseid, mis võiksid olulisel määral kahjustada meie kogukondlikke huve. Kõik olulised tegevused, mis kutsutakse ellu valla jätkusuutlikkuse tagamiseks otsuste näol ja määrused, mis puudutavad kõiki vallainimesi isiklikult, tulenevalt muudugi konkreetse inimese vajadustest ja olukorrast, võetakse vastu vallavolikogu poolt. Vallavolikogu teeb üldjuhul otsuseid avaliku hääletamise teel lihthäälte enamusega. Otsuste ja määruste eelnõud saadetakse vähemalt neli päeva enne istungi toimumist volikoguliikmetele koju tutvumiseks. Volikogus otsustamisele tulevaid küsimusi on arutatud pikemalt ja põhjalikumalt volikogu töökoosolekul, mis toimub kaks nädalat enne volikogu istungi ja istungi ajaks on oma seisukoha otsustamisele tulevates küsimustes kujundanud ka vallavalitsus ning vajadusel vastav volikogu alatine komisjon. Volikogu liikmetel on alati õigus oma seisukoha väljaütlemiseks ja piisavalt aega selgituste jagamiseks. Samas tuletan meelde, et volikogu istungid on avalikud ja kes tunneb huvi, kuidas volikogu töötab, palun tulge istungi toimumise päeval kohapeale tutvuma.

Vallavalitsuse otsused korralduste näol, millega otsustatakse anda mingit sotsiaalset abi vastava komisjoni ettepanekul või antakse välja ehitusluba või mingi muu haldusakt, tehakse vallavalitsuse poolt istungil. Vallavalitsuse koosseisu kuuluvate ametnike nimed ei ole salastatud, seega on igal soovijal võimalus nendega tutvuda. Otsus võetakse vastu lihthäälte enamusega, aga mitte ühegi ametniku poolt ainuisikuliselt. Segadusse võib viia see, et korraldusele on alla kirjutatud vallavanem ja vallasekretär või mingile selgitavale dokumendile vastava valdkonna ametnik, kuid otsuse teeb ikkagi vallavalitsus. Samas ei saa ka volikogu komisjonis üks inimene teha otsuseid ainuisikuliselt, seega väide, „et mina otsustasin selle küsimuse nii või naa ja selle tulemusena tehakse midagi korda, või määratakse toetus” ei vasta tõele. Kui mingil põhjusel ei olda rahul vallavalitsuse tööga, siis on võimalik esitada avaldus volikogule ja küsida selgitusi. Kui volikogu selgitusi ei ole piisavad, siis kahtluse korral saab avalduse esitada maavanemale, kes on otsene järelevaataja kohalike omavalitsuste üle.

Kui nüüd tagasi tulla „Võrumaa Teatajas” ilmunud artikli juurde, siis otsuse sotsiaal- ja tervisehoiu keskus ehitada, tegi eelmine volikogu koosseis ja seda ellu viima asus eelmine vallavalitsus eesotsas vallavanem Tõnu Lindebergiga. Täna sel päeval me jätkame selle otsuse elluviimist, sest jätkuvalt leiame, et see on vajalik hoone, kuhu saab koondada meie kogukonnale vajalikud avalikud teenused ja neid kaasaegseks ja nõuetele vastavaks muuta. Kõike, mis puudutab korruptsiooniuudistusi ja raha raiskamist, uurivad vastavad õiguskaitseorganid. Tahan öelda, et Eesti on õigusriik ja seadused kehtivad meie kõigi jaoks ühtemoodi ning süüdi või õigeks mõista saab kohus. Seega pean vales igasuguse anonüümse vale levitamist ja inimeste segadusse ajamist. Selline tegevus toob kaasa alusetuid kahtlustusi ja tonti hakatakse nägema seal, kus teda ei pruugi ollagi. Vallavanem Merlika Niidumaa kohta tahan omalt poolt öelda kiidusõnu. Pooletest aastat vallavanema tööd on teda karastanud ja vaatamata suurele töökoormusele on ta valla juhtimisega hästi hakkama saanud. Ma ei saa aru inimestest, kes arvavad, et „võõrana” ei ole Merlika eriti huvitatud valla arengust ja valla probleemidest. Ma ei taha uskuda, et kellelgi on nii lühike mälu, mis ei lase meenutada, mida see noor naine meie valla jaoks lähiajaloo on head teinud. Eks neid solvumiste põhjal väljaõeldud lauseid võib mõneti mõista ja saab põhjendada meie kogukonna olemusega. Oleme rahvaarvult väike vald, kus kõik on omavahel tihedalt seotud ja lausa sugulased, mis paratamatult ei tee otsustamist lihtsaks ja valutuks. Igasuguste pingete maandamiseks ja ennetamiseks püüame kõiki valla elanikke kohelda võimalikult võrdse, mitte eelistada ühte ettevõtjat teisele ja mittetulundusühinguid toetame vastavalt võimalustele ühtemoodi. Olen 100% nõus väitega, et raha polegi alati kõige määravam, vaid oluline on suhtumine erinevates olukordades erinevatesse asjadesse. Aga selles osas kiiret muutust loota oleks naiivne, sest ega me ei ole eriti agard tunnistama oma vigu, kuid liigume edasi sammhaaval ja vahel ka andestades. On teada tõsiasi, et tegijal võib juhtuda nii mõndagi – ka eksimusi.

Olen kindel, et kui tahame ka tulevikus elada siin, Mõniste kandis tänapäeva mõistes normaalses elukeskkonnas, siis tuleb vaatamata raskustele investeerida ja välja ehitada kõik ühiskondlikud hooned, rajatised vee- ja kanalisatsioonitrasside näol, jätkuvalt parandada teede olukorda ja palju muud. Oluliseks pean tulevikus suurema tähelepanu suunamist planeerimistegevusele ja seega eelduste loomist kodu rajada soovivatele inimestele ning tootmist alustada soovivatele ettevõtjatele, muidugi meie kodukandi eripära säilitades ja võimalusi arvestades. Tean, et see on liiga materialistlik lähenemine ja ma ei taha väita, et kultuurile ja haridusele, spordile, külaliikumisele peaks vähem tähelepanu pöörama. Kuid tahan väita, et aastatega on loodud head tingimused vabaaja veetmiseks ja kultuuriliseks tegevuseks ja nüüd sõltub see meie endi tahtest. Kas me viitsime näiteks õhtul ümber Mõniste järve jalutada, minna Rahvamaja ringide tööst osa võtma, käia noortekeskuses või istume parema meelega kodus teleka ees.

Praegu peame rohkem tähelepanu pöörama oma noortele, et nad leiaksid rakendust kodukohas, või siis oleksid rahul elukeskkonnaga, mida pakume ja seega nõus siin elama, aga tööle kodukohast kaugemale käima. Samas peame otsima võimalusi kaugemalt inimeste siameelitamiseks, et kooli tuleks lapsi juurde ja ettevõtjad saaks töötajad. Kui suudame pidurdada elanikkonna vähenemist, siis on lootust, et lähim koht arsti külastada, lapsi koolitada ja poes käia ei peagi asuma Võrus.

Kaino Zilmer
Vallavolikogu esimees

LUGUPEETUD SARU KANDI KÜLADE ELANIKUD JA ENDISED SARU KOOLIS ÕPPINUD ÕPILASED!

Saru küla on Mõniste üks vanematest küladest, mida on kirjalikes allikates mainitud 625.a. tagasi. Saru külast on saanud alguse hariduse andmine 1730.a. Saru oli iseseisev vald ja külanõukogu. Seetõttu on väga oluline ära tähistada endine kooli- ja vallakeskus.

Saru kooli vilistlaste viimane kokkutulek oli 1991.a. Siis lubasime, et kordame seda üritust. Seda ongi plaanis teha 23. juunil, keskpäeval. Oleme moodustanud korralduskomisjoni, kellele oleme seda üritust kavandanud.

Üritusele on oodatud kõik Saru koolis õppinud või lõpetanud ning praegused külaelanikud. Palju on aga neid inimesi, kes ei ela enam siin.

Palve kõigile: kes teavad oma sugulasi, klassikaasli, teatage neile.

Päeva korraldamisel oleme arvestanud, et ürituseks me mingit eelnevat osalustasi ei kogu. Iga pere või seltskond või üksikosalaja tuleb kohale oma väikese piknikukorviga.

Loodame, et toetate üritust oma osavõtu ja võimalusel korralduses kaasaaitamisel.

Päeva korralduse kohta saab infot:

Aili Paeglis, tel. 7890644, e-mail : aili.paeglis@mail.ee

Juta Liira, tel. 7890643

Leili Kõivupuu, tel. 7861007

Maigi Teorein, tel. 7891219

PÄÄSTEAMETI TEADE 8. APRILLIL 2011

Päästeamet: siseveekogudel on jääle minek alates laupäevast keelatud. Päästeamet teatab, et järvedel ja jõgedel jääle minek on alates 9. aprillist keelatud. Kevadised sulailmad on jää siseveekogudel üle Eesti ohtlikult nõrgaks muutnud ja sellele minek on eluohhtlik.

Päästeameti ennetustöö osakonna juhataja Indrek Ints paneb eelkõige kalameestele südamele, et kalapüügist saadav emotsioon ei kaalu üles eluga riskimist.

Kuna jõgede ja järvede kaldad on väga libedad, siis on äärmiselt ohtlik vee ääres viibida ka lastel. „Uleskutse kõikidele täiskasvanutele – kui näete vee ääres lapsi, siis paluge neil sealt kindlasti lahkuda,“ lisab Ints.

Reimo Raja, Päästeameti pressiesindaja

HEAKORRAST. Kevad on käes, lumi on sulanud ja on alanud kevadiste koristuste aeg. Valla heakorralduskomisjon kutsub kõiki valla elanikke oma majapidamiste ümbrusi korraldama.

25. juunil on kodukandi päevad ja siis on meil palju külalisi. Tahaksime, et selleks ajaks oleks meie vald eeskujulikus korras, et jätaksime oma külalistele ilusad mälestused.

Kui läheb kuivemaks, korraldame heakorrapäeva, kus koristame koos oma parke ja teeäärseid.

Täpse kuupäeva kohta anname teavet. Mais korraldame ohtlike jäätmete kogumise ja äraveo, mille kohta ka täpsem info hiljem.

Tiia Siidam, Majandusspetsialist

SEGAANSAMBEL HEIA 15.a JUUBELIÜRITUSEST

Mõniste Rahvamaja segaansambel Heia tähistas märtsis oma 15.a juubelit. Alustasime 1996.a. naisansamblina, kuid viimased 10. a. oleme esinenud segaansamblina.

3.detsembril 2009 a. asutasime Lauluseltsing Heia, kuhu kuulub 9 liiget. Eelmisel aastal taotles lauluseltsing raha ansambli juubeliürituse jaoks Kohaliku Omaalgatuse Programmit. Projekt „Lauluõhtu sõpradega „ rahastati osaliselt. Projektist saime katta üritusega seotud kulud – esinemisriietus ja meened (liikmetel oli siin omaosalus), bürootarbed, fotode tegemine kroonika jaoks seinale ning tasusime poole ansambli maksumusest.

Peole olime kutsunud sõbrad (ansamblid), kellega oleme läbi aastate koostööd teinud - Puka meesansambel, Lüllemäe segaansambel. Uute sõpradena kutsusime naabervallast Tsooru segaansambli ja Hauka Vägevad. Lisaks neile olid kutsutud kõik endised ansambli liikmed, juhendajad, rahvamaja juhatajad. Kontserdi andsid lisaks meile kõik kutsutud ansamblid. Olime ettevalmistanud ühislaulmise, kus dirigeeris Kaido ja klaveril saatis Ive. Meie arvates tuli ühislaulmine väga hästi välja! Noodid ja sõnad saatsime ansamblitele koos kutsega, et nad saaksid ettevalmistusi teha. Seejärel said kõik peokülalised maitsta imehead juubelitorti, mis oli kingituseks meile rahvamaja poolt. Peale kohvi joomist (kohvilaua kattis rahvamaja) ja tordi söömist astus lavale ansambel MaMa, kes mängid tantsuks ja sisustas tantsuvaheajad. Pidu kestis varahommikuni ja loodame, et kõik jäid peoga rahule.

Täname meie rahastajaid: KOP, Mõniste Vallavalitsus, Mõniste Rahvamaja.

Tänusõnad tahame veelkord öelda kõigile, kes on meid läbi aastate toetanud, meid juhendanud, meile kaasa elanud ja meiega koostööd teinud!

Lauluseltsing Heia esindajad Ave Maileht ja Inna Uus

ÕNNITLEME!

Alfred Faster	88	7.04
Miralda Mitt	96	24.04
Helga Hansaar	82	27.04
Tamara Eelsoo	86	29.04

8. mail kell 12.00 Mõniste Rahvamajas

**EMADEPÄEVA KONTSERIT
"Kannikesed emale"**

Esinevad:

Mehkamaa laulvad memmed

Mehkamaa memme-taadi tantsurühm Kapell

Segaansambel, Naisrühm, Segarühm

Laste rahvatantsurühm "Mürakarud"

Peotantsijad, Showtantsijad, Lasteaed

Mõniste Kool

Üritus kõigile tasuta!

Bussiringi sõidugraafik kuulutustel

TIPUD SAAVAD SEEKORD KOKKU SAAREMAAL LÜMANDAS

Kaks aastat tagasi külaliikumise mitmekesisustamiseks algatatud projektist on tänaseks välja kujunenud nelja Eestimaa äärealal asuva tipuvalla kokkusaamised. 2009. aastal Mõnistes toimunud külapäevadel kirjutati alla nelja osapoole (Mõniste, Lümanda, Vaivara ja Viimsi-Prangli) raamleping. 2010. aastal käisime Vaivaras (idapoolseim vald) sealse kultuurielu 100. aastapäeva tähistamisel ning samas saime ka kutse käesoleval aastal toimuvale üritusele Lümandasse (läänepoolseim vald).

Traditsiooniks on kujunenud varakevadised väiksemad kokkusaamised, et täpsemalt läbi arutada suvise ürituse plaanid. 25.-26.märtsil käisid Lümandas koos allakirjutanuga Inna Uus, Ave Maileht ja Merle Tiitus. Lisaks huvitavatele paikadele, mida me külastasime, pakkus põneva elamuse Lümanda Kultuurimajas toimunud Saaremaa käsitöötegitajate päev.

Koosolekul, millest võtsid osa sõbrad Vaivarast ning Lümanda valla juhid ja kultuuritegevuse koordineerijad, räägiti sellest, et Tipud saavad sel aastal kokku Lümandas 15.-17.juulil. Reedel etendab Vaivara näiteseltskond küüditamise teemalise lavastuse Leedri küünis. Laupäeval peale hommikusööki on võõrustajad planeerinud külalistele temaatilised ringsõidud Lümanda vallas. Võimalik on tutvuda aktiivsete külaseltside tegevusega, kohalikku tooret kasutavate väikeettevõtete, külastada põllumajandusettevõtteid ning turismiettevõtteid. Enne lõunasööki saab pisut rahvasporti teha ning siis on aeg valmistuda põhiürituseks – Taritu 50. Laulupeoks. Peo kava panevad korraldajad kokku vastavalt osalevate rahva- ja kultuurimajade taidlusrühmade lauludele-tantsudele-pillilugudele. Valmimas on ka Tippude laul, mida ühiselt lauldakse. Kontserdi pikkuseks on planeeritud kaks tundi, mille järel saab tantsida ansambli Kukerpillid muusika järgi. Pühapäeva hommikul teeme kokkuvõtte päevadest Saaremaal ning korraldajatel on plaan tutvustada meile Saaremaa lääneosa.

Kohe, kui saarlased on saatnud täpse päevakava, avaldame selle valla kodulehel internetis ning edastame taidlejatele ja teistele kaasa sõita soovijatele.

Mõned korralduslikud asjad veel. Buss on tellitud ning sõitu võiks alustada reede hommikul, et lõunaks Saaremaale jõuda. Praampiletid tuleb varakult broneerida, seetõttu on oluline oma soovist kaasa sõita teada anda aprilli lõpuks. Võõrustajad on tänu Leader programmi toele korraldanud külaliste toitlustamise laupäeval ja pühapäeval, samuti on laupäevane pidu meile tasuta. MTÜ Ääremaa Noored on esitanud rahataotluse Kohaliku Omaalgatuse programmi, et katta transpordikulusid. Kui taotlus rahuldatakse, tuleb meil endil kanda praamisõidu kulud. Majutust pakuvad võõrustajad tasuta Lümanda Kultuurimajas ja telkides selle ümber. Neljapäeval 05.mail kell 16 võiksime rahvamajas kokku saada, et siis sõidu üksikasjad selleks ajaks teadaoleva info põhjal läbi arutada.

Oleme vallas kokku leppinud, et sõidu korraldamisega tegeleb allakirjutanu ning meie taidluskollektiivide osalemisega rahvamaja juhataja.

Lootusrikkalt suve oodates, Katrin Roop
Tel 56243205; e-mail katrin.roop@gmail.com

VASTLAPÄEV KOEMETSA KÜLAS

13. märtsil pidasime Kraavimäel vastlapäeva. Mäel oli mitu rada, kust sai liugu lasta käepäraste vahenditega. Kõige populaarsemaks osutus kilesse pakitud traktori õhukumm, millega oli mõnus mäest alla lasta. Ka pikima liu laskjad selgitati välja selle sõiduvahendiga, sest tavapärase kelk pehmes lumes lihtsalt ei libisenud. Tiigile ehtasid mehed Denni eestvedamisel püürhälli, sõita said nii noored kui ka vanad. Teatevõistlusel osales neli võistkonda. Üksteist salvokaga vedades, peenekõiega kolmekesi patsi punudes ning luuaga palli ajades tuli võistluseks ettevalmistatud rada läbi teha. Parim oli võistkond, kuhu kuulusid Tuljo, Veigo ja Raili. Päeva põhialaks oli loomulikult pikima liu võistlus. Parima tulemuse said täiskasvanutest Raili Kala ja Tauri Veržibikovs ning lastest Jana ja Janar Põder. Võitjatele oli Sirje ostnud vahvad meened. Peale võistlusi maitses Ülle keedetud vastlasupp kõigile väga. Vastlakuklite kõrvale sai juua ehsat lõkkel keedetud vabarnavarre teed. MTÜ Labritsa korraldatud vastlapäeval osales üle kolmekümne inimese. Üritust rahastasid kohaliku omaalgatuse programm ja Mõniste vald.

Katrin Roop

VEEPROJEKTIDEST

Järgmise aasta septembrikuuks peaksid saama lahenduse puurkaevule ehitatakse sel aastal pumbajaam ja ka sinna inimeste täna nii lõputuna näivad veeprobleemid Mõniste, paigaldatakse veetöötlusseadmed. Puhta vee saavad lisaks Saru ja Kuutsi külates. elanikele ka koolimaja ja rahvamaja.

SA Keskkonnainvesteeringute Keskus toetab Mõniste Saru külas on plaanis ehitada uus puurkaev väljapoole valla veeprojekte kokku 336 976 euro ulatuses, valla tehase territooriumi.

Lepingud tööde teostamiseks on sõlmitud ettevõtetega AS töomahu mõttes, siis veetrasside ehitus jääb peamiselt Valmap Grupp ja Schöttli Keskkonnatehnika AS. 2012. aastasse.

Järelevalvet kolme küla veeprojektide teostamise üle teeb Tănaseks ei ole veel selge kui suureks kujuneb veetrassiga liituda soovivate majapidamiste liitumistasu.

2011. aastal on plaanis koostada Saru ja Mõniste külade See selgub siis kui oleme teinud vajalikud arvutused. veetrasside ja pumbajaamade ehitusprojektid. Kindlasti tuleb aga uute veesüsteemidega liitumisel mingis osas tarbijate rahalise panusega arvestada.

Mõniste küla vana pumbajaam lammutatakse ja ehitatakse uus. Paigaldatakse veetöötlusseadmed, mis puhastavad vee rauaühenditest ja parandavad kvaliteeti.

Merlika Niidumaa
vallavanem

19. aprillil kell 10.00 Mõniste muuseumis

Munamaa. "Naaberrahvaste munapühatradsioonid"

Õpime Läti-, Setu- ja Soomemaa munapühakombeid.

Meisterdame linnupesi ja värvime mune.

Mängime muistendit targast kaarnast ja vanapaganast, kes kardab vätku.

Joome kasemahla ja sööme munapühatoite.

Pääse: 6,5 € (koos lõunasöögiga), 10-ne õpilase 1 saatja tasuta.

Tegevus kestab: 10.00-14.00.

Eelregistreerimine 9. aprillini, tel. 78 90 622 ja 52 57 027.

Info: Mõniste Muuseum

Address: Kuutsi küla, 66018, Kuutsi, Võru maakond

Telefon: 789 0622

E-post: monistem@hotmail.ee

28. aprillil kell 10.00 Mõniste muuseumis

Nõiavitsapäev. "Taimede võluvõimed Eesti rahva usundites"

Räägime nõia- ja ravimtaimedest.

Vaatame, milliseid tööriistu valmistas talumees lepast, kasest, kuusest, tammest ja teistest puudest.

Vaatame, kuidas kasutati paju-, sarapuu-, toomingaoksi.

Vaatame, mida saab teha puude koorest, lehtedest, juurtest, viljadest, mahlast.

Valmistame taimedest toitu ja proovime, kuidas maitseb.

Pääse: 5 € (koos lõunasöögiga), 10-ne õpilase 1 saatja tasuta.

Tegevus kestab: 10.00-14.00.

Eelregistreerimine 20. aprillini tel. 78 90 622 ja 52 57 027.

Info: Mõniste Muuseum

Address: Kuutsi küla, 66018, Kuutsi, Võru maakond

Telefon: 789 0622

E-post: monistem@hotmail.ee

30. aprillil kell 21.00

SUUR NÕIDADEPIDU

Mõniste Rahvamajas

Pane selga nõiarüü ja lenda luua seljas Kuutsile!

Nõiapeo paneb käima ansambel HELLAD VELLEDE ja Maanus Zilmer

Avatud kohvik

Pilet 4,5 €

17. aprillil kell 9.00

HEAKORRATALGUD

Mõniste Rahvamaja õuealal

Kaasa võta reha ja hea tuju!

Lapsed ainult koos vanema või saatjaga

Laste rahvatantsurühm "Mürakarud" tänavad

kõiki sponsoreid ja abilisi.

SUUR SUUR AITÄH TEILE!

LEHTE
KIRSCHENBERG
19.04.1928 – 29.03.2011